

Kopie
Afgeleverd aan: arbeidsrechtbank te Brussel
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer 2014 / 0062
Datum van uitspraak 01 september 2014
Rolnummer 2013/AB/977

Uitgifte

Uitgereikt aan
op € JGR

Arbeidshof te Brussel

negende kamer

Arrest

COVER 01-00000028696-0001-0017-03-01-1

SOCIALE ZEKERHEIDSRICHT ZELFSTANDIGEN - bijdragen zelfstandigen
tegensprekelljk arrest
definitief

B
vertegenwoordigd door mr. VOTQUENNE Didier, advocaat te 1170 BRUSSEL,
Terhulpesteenweg 166,

tegen

1. **BELGISCHE STAAT, F.O.D. SOCIALE ZEKERHEID**, directie generaal zelfstandigen, met zetel te 1000 BRUSSEL, Kruidtuinlaan 50 bus 120, eerste geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. PEREMANS Régine, advocaat te 1755 GOOIK, Dorpsstraat 2,

2. **XERIUS, SOCIAAL VERZEKERINGFONDS**, met maatschappelijke zetel te 3001 HEVERLEE, Interleuvenlaan 10, tweede geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. LAMBRECHTS Geert, advocaat te 2000 ANTWERPEN, Verbondstraat 81.

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 10 september 2013 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 29e kamer (A.R. 12/6898/A en 12/6900/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 11 oktober 2013,
- de neergelegde conclusies,

- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 12 mei 2014 door advocaat-generaal J.-J. André,
- de repliek op dit advies, neergelegd ter griffie op 2 juni 2014 voor de Belgische Staat,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 5 mei 2014, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies ter griffie heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak werd gesteld op heden.

*

Felten en procedurevoorgaanden

In 2001 heeft de heer B zijn advocatenkantoor vereffend wegens onverenigbaarheid van zijn hoedanigheid van advocaat met zijn benoeming als adjunct administrateur generaal van de Veiligheid van de Staat.

Bij KB van 15 januari 2003 werd het vijfjarig mandaat van de heer B als Adjunct Administrateur Generaal bij de Veiligheid van de Staat beëindigd wegens onverenigbaarheid met de benoeming van de heer D als Administrateur Generaal.

De heer B vraagt de annulatie van de benoeming van de heer Dassen bij de Raad van State.

Van maart 2003 tot maart 2004 is de heer B Administratief Directeur bij de Nationale Orde van Architecten te Brussel.

Van december 2004 tot en met augustus 2006 oefent de heer B als zaakvoerder van de BVBA B & Partners sportmanagement uit.

De heer B is sinds 2 december 2004 als zelfstandige aangesloten bij het sociaal verzekeringsfonds Xerius (stuk 1, bundel Xerius).

De heer D neemt ontslag als Administrateur Generaal bij de Veiligheid van de Staat en op 27 oktober 2006 wordt de heer A W benoemd als Administrateur Generaal.

De heer B vraagt de annulatie van de benoeming van de heer W bij de Raad van State.

De heer B neemt op 31 januari 2007 ontslag als zaakvoerder van de BVBA B & Partners en is vanaf 1 februari 2007 opnieuw als advocaat ingeschreven op de lijst van de Nederlandstalige advocaten bij de Balie te Brussel.

De voorlopige sociale bijdragen voor 2007 werden berekend op het inkomen van 2007.

De bijdragen 2008 werden, overeenkomstig de N-3 regel, berekend op de bedrijfsinkomsten van 2005 ten bedrage van 62.778 €.

De bijdragen 2009 werden, overeenkomstig de N-3 regel, berekend op de bedrijfsinkomsten van 2006 ten bedrage van 50.812,06 € €.

Bij verzoekschrift van 9 december 2008 dient de heer B' bij de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen een verzoek tot vrijstelling van bijdragen in voor het jaar 2005.

Bij beslissing van 11 juni 2009 van weigert de Commissie de vrijstelling van bijdragen voor de kwartalen 2008/1 tot en met 2008/4.

Bij verzoekschrift van 16 juli 2009 dient de heer B' een verzoek tot vernietiging van deze beslissing in bij de Raad van State.

Bij arrest van 9 september 2010 vernietigt de Raad van State de beslissing van 11 juni 2009.

Bij nieuwe beslissing van 2 december 2010 (nr. 51111832391N01) weigert de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen opnieuw de vrijstelling van de bijdragen voor de kwartalen 2008/1 tot en met 2009/1 en dit met de volgende motivering:

" Overwegende dat de Commissie voor vrijstelling van bijdragen krachtens artikel 22 van het Koninklijke besluit nr. 38 van 27 juli 1967 ermee belast is, zonder mogelijkheid van beroep, te beslissen over aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen, ingediend door de zelfstandigen. Overwegende dat artikel 85 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen de mogelijkheid heeft afgeschaft (met uitwerking op 1 januari 1993) om herziening te vragen van een beslissing van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen;

Overwegende dat de Commissie op 11/06/2009 een beslissing genomen heeft over de sociale bijdragen met betrekking tot het volgende kwartaal: 2009/1 zodat de aanvraag om vrijstelling van dat kwartaal onontvankelijk is.

Overwegende dat deze aanvraag op de volgende driemaandelijkse bijdragen betrekking heeft: 1/2009 tot en met 1/2010.

Gelet op de andere stukken van het dossier;

Overwegende dat het gezin van betrokkene voor de jaren 2007, 2008 en 2009 niet te verwaarlozen inkomsten heeft gehad,7 en dat belangrijke privé-lasten ontbreken.

Overwegende dat geen andere elementen in het dossier aanwezig zijn die de huidige staat van behoefte of toestand die de staat van behoefte benadert, aantonen, terwijl de bewijslast bij betrokkene ligt;
Gehoord betrokkene in zijn uiteenzetting;

BESLIST:

De aanvraag is niet ontvankelijk voor de volgende driemaandelijks bijdragen: 1/2009.

Vrijstelling wordt geweigerd voor de volgende driemaandelijks bijdragen: van 2/2009 tot en met 3/2010."

Bij verzoekschrift van 3 februari 2011 dient de heer B een verzoek tot vernietiging van deze beslissing in bij de Raad van State.

De Auditeur bij de Raad van State stelt in haar verslag van 30 december 2011 dat de Raad van State geen rechtsmacht heeft om kennis te nemen van beroepen tegen de beslissingen van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen en adviseert het beroep onontvankelijk te verklaren.

In haar laatste memorie van 16 februari 2012 betwist de Belgische Staat deze stelling.

De heer B heeft geen verzoek tot voortzetting van de procedure neergelegd binnen de wettelijke termijn.

Bij arrest van 31 mei 2012 heeft de Raad van State afstand van geding vastgesteld.

Bij verzoekschrift van 25 maart 2010 dient de heer B bij de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen een verzoek tot vrijstelling van bijdragen in voor het jaar 2009.

Bij beslissing van 2 december 2010 (nr.51111832391N02) verklaart de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen de vrijstelling van de kwartaalbijdrage 2009/1 onontvankelijk en wordt de vrijstelling van bijdragen geweigerd voor de kwartalen 2009/2 tot en met 2010/3 om reden dat de heer B niet het bewijs levert van zijn staat van behoeftigheid. De motivering luidt als volgt:

"Overwegende dat de gezinsinkomsten van betrokkene voor de jaren 2005 en 2006 altijd boven de 50.000€ gelegen waren en dat deze inkomsten ook voor de jaren 2007 en 2008 zich nog boven de 25.000€ situeren, dat dergelijke inkomsten voor de gevraagde periode niet toelaten te besluiten dat betrokkene zich in een staat van behoefte bevindt en dat betrokkene derhalve geen voldoende bewijs levert van een eventuele staat van behoefte.

Gehoord betrokkene in zijn uiteenzetting.

Vrijstelling wordt geweigerd voor de volgende driemaandelijks bijdragen: van 1/2008 tot en met 1/2009."

Bij verzoekschrift van 3 februari 2011 dient de heer B een verzoek tot vernietiging van deze beslissing in bij de Raad van State.

De Auditeur bij de Raad van State stelt in haar verslag van 30 december 2011 dat de Raad van State geen rechtsmacht heeft om kennis te nemen van beroepen tegen de beslissingen van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen en adviseert het beroep onontvankelijk te verklaren.

In haar laatste memorie van 16 februari 2012 betwist de Belgische Staat deze stelling.

De heer B heeft geen verzoek tot voortzetting van de procedure neergelegd binnen de wettelijke termijn.

Bij arrest van 31 mei 2012 heeft de Raad van State afstand van geding vastgesteld.

De heer B legt op 23 mei 2012 2 verzoekschriften neer op de griffie van de arbeidsrechtbank in zaak 12/6898 met betrekking tot de bijdragen 2008 en in zaak 12/6900 met betrekking tot de bijdragen 2009.

De vorderingen hebben als voorwerp:

In hoofdde

1. Te horen zeggen voor recht dat de voorlopige sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd door appellant, in zijn hoedanigheid van startende advocaat bij de Balie te Brussel (inschrijving 1/2/2007) voor alle kwartalen van 2009, hetzij 2009/1 tot en met 2009/4, imperatief, wettelijk berekend dienen te worden op het door appellant effectieve verdiende inkomen als zelfstandige solo -advocaat in 2009 hetzij 23.738,82€. *(aanslagbiljet 2010- inkomsten 2009 van appellant)*
2. Verweerders te bevelen en voor zoveel als nodig verweerders solidairlijk, en de ene bij gebreke van de andere, te veroordelen om de nodige berekeningcorrecties door te voeren en in concreto toe te passen van de litigieuze, voorlopige sociale zekerheidsbijdragen van appellant in hoedanigheid van zelfstandige solo- advocaat voor de kwartalen 2009/1 tot en met 2009/4, ter regularisatie van het volledige sociale zekerheidstatuut van appellant als zelfstandig solo advocaat sinds 1 februari 2007.
3. Dienvolgens voor recht te zeggen dat de beslissing van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie -Generaal Zelfstandigen, Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen, dd. 2 december 2010, met rolnummer 51111832391N02, waarbij het verzoek tot (gehele en/of gedeeltelijke) vrijstelling van appellant voor het eerste, tweede, derde en vierde kwartaal van 2009 werd geweigerd en daarenboven door de Commissie volledig "ultra petita" werd geoordeeld over de bijdragen van de eerste drie kwartalen van 2010, zonder voorwerp is geworden of minstens onbestaanbaar is geworden gelet op voormelde specifieke bevolen regularisatie overeenkomstig de wettelijke beschikkingen ter zake van het sociale statuut als zelfstandige van appellant in hoedanigheid van zelfstandige solo advocaat

starter sinds 1 februari 2007 en voor zoveel als nodig de nietigheid, erga omnes geldende, ervan uit te spreken.

4. Alle beschikkingen van het tussen te komen vonnis voor zoveel als nodig gemeen te horen verklaren aan verweerders en in het bijzonder aan tweede verweester.

5. Eerste verweerder te horen veroordelen tot betaling van een som van 25.000€ aan appellant ten titel van materiële en morele schadevergoeding wegens het hardnekkige aanhoudende, tergende en roekeloze gedrag schadeverwekkende gedrag en dit ondanks de veelvuldige persoonlijk ondernomen pogingen van appellant om huidig geschil in der minne op te lossen.

6. Eerste verweerder te horen veroordelen tot de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingvergoeding.

In ondergeschikte orde

1. Dat voor zover de Arbeidsrechtbank, quod certe non, enige twijfel zou hebben betreffende de juiste kwalificatie van de bijdragen van appellant in zijn hoedanigheid van zelfstandig solo-advocaat starter in 2007, 2008 en 2009, hetzij twijfel, om ofwel de bijdragen te beschouwen als voorlopige bijdragen met als berekeningsbasis het door appellant in de respectievelijke bijdragejaren 2007, 2008 en 2009, reële verdiende loon, ofwel twijfel om de bijdragen voor voormelde jaren als definitieve bijdragen te beschouwen met als berekeningbasis het referteloon N-3, hetzij het door appellant verdiende geïndexeerde loon van het derde voorafgaandelijk kalenderjaar, dan vordert appellant, de Arbeidsrechtbank, alvorens verder recht te spreken, om de litigieuze wetgeving waarop verwerende partij zich beroept, en meer bepaalt de specifieke voormelde N-3 regel, te toetsen aan de universele en grondwettelijke principes van gelijkheid, redelijkheid en billijkheid en niet-discriminatie, en meer bepaald te toetsen aan de Nationale grondwet, artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Dat de **prioritaire grondwettigheidvraag** dan inderdaad dient gesteld in casu, daar de Arbeidsrechtbank alsdan de bevoegde NATIONALE INSTANTIE is, tot welke appellant zich richt als bedoeld in artikel 13 van het Europese Verdrag der Rechten van de Mens. (E.V.R.M, 25/09/2007, De Clerck t. België, §84-85)

2. Dat deze grondwettigheidvraagstelling, zo nodig dient uitgebreid tot elke door appellant ingeroepen en door eerste en tweede verweerders gepleegde schending van gewaarborgde grondwettelijke en universele principes desbetreffende zoals o.a. "het gelijkheidsbeginsel", het gewaarborgde "non bis in idem principe", de principiële onwettige, ongeoorloofde

"vermogensvermeerdering zonder oorzaak" evenals voor wat betreft de eventuele bewijslast inzake, de schendingen van het universele "Fraus omnia corrumpit" principe .

3. Vervolgens, na voormelde prioritaire grondwettigheidstoets en na vaststelling van de door verweerders begane onwettigheden en schendingen, als **verwijzende rechter imperatief** een einde te stellen aan de schendingen op de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door zonder meer een aanpassing te bevelen van de berekeningswijze van de voorlopige sociale zekerheidsbijdragen op basis van de concrete reële inkomsten van appellant voor het bijdragejaar 2009. Verweerders verder te bevelen en voor zoveel als nodig verweerders solidairlijk, en de ene bij gebreke van de andere te veroordelen om alle nodige berekeningcorrecties door te voeren en in concreto toe te passen betreffende de litigieuze, voorlopige sociale bijdragen van zelfstandige solo- advocaat starter voor de kwartalen 2009/1 tot en met 2009/4 van appellant ter regularisatie van het volledige sociale zekerheidstatuut van appellant als zelfstandig solo advocaat sinds 1 februari 2007.

4. Alle beschikkingen van het tussen te komen vonnis voor zoveel als nodig gemeen te horen verklaren aan verweerders en in het bijzonder aan tweede verweerster.

5. Eerste verweerder te horen veroordelen tot betaling van een som van 25.000€ aan appellant ten titel van materiële en morele schadevergoeding wegens het hardnekkige aanhoudende, tergende en roekeloze en schadeverwekkende gedrag ondanks de veelvuldige door appellant persoonlijk ondernomen pogingen om huidig geschil op proceseconomische wijze, in der minne op te lossen.

6. Eerste verweerder te horen veroordelen tot de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingvergoeding.

In zeer ondergeschikte orde

1. Voor zoveel als nodig de beslissing van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie - Generaal Zelfstandigen, Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen, dd. 2 december 2010, waarbij het verzoek tot gehele en/of volledige vrijstelling voor het eerste, tweede, derde en vierde kwartaal 2009 geweigerd werd te vernietigen op basis van de door appellant desbetreffende specifieke besproken grieven.

2. Verweerders na vernietiging van voormelde beslissing te horen zeggen voor Recht, dat de voorlopige sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd door appellant, in zijn hoedanigheid van startende advocaat bij de Balie te Brussel (inschrijving 1/2/2007) voor alle kwartalen van 2009, hetzij 2009/1 tot en met

2009/4, imperatief, wettelijk berekend dienen te worden op het door appellant effectieve verdiende inkomen als zelfstandige solo -advocaat in 2009 hetzij 23.738, €.(aanslagbiljet 2010- inkomsten 2009 van appellant).

3. Verweerders te bevelen en voor zoveel als nodig verweerders solidairlijk, en de ene bij gebreke van de andere te veroordelen om de nodige berekeningcorrecties door te voeren en in concreto toe te passen van de litigieuze, voorlopige sociale bijdragen van appellant in hoedanigheid van zelfstandige solo- advocaat voor de kwartalen 2009/1 tot en met 2009/4 ter regularisatie van het volledige sociale zekerheidstatuut van appellant als zelfstandig solo advocaat sinds 1 februari 2007.

4. Alle beschikkingen van het tussen te komen vonnis voor zoveel als nodig gemeen te horen verklaren aan verweerders en in het bijzonder aan tweede verweerster.

5. Eerste verweerder te horen veroordelen tot betaling van een som van 25.000€ aan appellant ten titel van materiële en morele schadevergoeding wegens hardnekkige aanhoudende, tergende en roekeloze gedrag en dit ondanks de veelvuldige persoonlijk ondernomen pogingen van appellant om huidig geschil in der minne op te lossen.

6. Eerste verweerder te horen veroordelen tot de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingvergoeding.

Bij vonnis van 10 september 2013 heeft de 9 Kamer van de Arbeidsrechtbank te Brussel:

In bestreden vonnis is de rechtbank van oordeel dat:

de vorderingen met betrekking tot kwalificatie en berekening van sociale bijdragen voor 2008 & 2009 lastens eerste verwerende partij **onontvankelijk** zijn. zij **onbevoegd** is met betrekking tot de vorderingen van nietigverklaring van de beslissingen van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen van 2 december 2010.

voor recht kan worden gezegd dat de beslissingen van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen van 2 december 2010 de **legaliteitstoets** van art. 159 van de Grondwet **doorstaan**.

de vordering tot betaling van **schadevergoeding ongegrond** is.

de **overige vorderingen ongegrond** zijn.

Grievens in hoger beroep

De arbeidsgerechten zijn bevoegd, met volle bevoegdheid, te oordelen over de beslissingen van de commissie vrijstelling van sociale bijdragen.

Ten gronde

Bevoegdheid van de arbeidsgerechten

In navolging van het cassatiearrest van 08.03.2013 (www.juridat.be op datum) en de voorafgaande conclusie van advocaat generaal Vandewal werd reeds in een eerste arrest van het arbeidshof van Brussel van 23.05.2013 beslist dat de arbeidsgerechten bevoegd zijn betreffende een betwisting over de al dan niet vrijstelling van sociale zekerheidsbijdragen aangezien het een geschil is betreffende de verplichting tot betaling van sociale zekerheidsbijdragen in het sociaal statuut der zelfstandigen krachtens artikel 581,1° Ger. W. Het Hof van Cassatie besloot inderdaad in haar arrest C.12.0408.N van 08.03.2013 als volgt :

"1. De Raad van State is zonder rechtsmacht om kennis te nemen van een beroep tot nietigverklaring van een administratieve beslissing, in zoverre de wet de kennisname van het geschil aan de rechtscolleges van de rechterlijke macht heeft toegewezen.

2. Krachtens de artikelen 12, 13 en 15 Sociaal Statuut Zelfstandigen zijn de onderworpen zelfstandigen en helpers jaarlijkse bijdragen, vastgesteld op de beroepsinkomsten bedoeld in artikel 11, § 2 en § 3, verschuldigd bij vierden in de loop van ieder kalenderkwartaal.

Krachtens artikel 17, eerste lid, Sociaal Statuut Zelfstandigen kunnen de zelfstandigen die menen dat zij zich in staat van behoefte bevinden of in een toestand die de staat van behoefte benadert, volledige of gedeeltelijke vrijstelling vragen van de bijdragen verschuldigd met toepassing van de artikelen 12, § 1 en 13, door zich te wenden tot de commissie waarin artikel 22 voorziet. Ze kunnen eveneens volledige of gedeeltelijke vrijstelling vragen van de bijdragen verschuldigd met toepassing van artikel 13bis, § 1, voor zover deze bijdragen niet verschuldigd zijn in de hoedanigheid van bij artikel 12, § 2, bedoelde onderworpenen.

Artikel 22, eerste en tweede lid, Sociaal Statuut Zelfstandigen bepaalt dat bij de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid een Commissie voor vrijstelling van bijdragen wordt opgericht die ermee is belast, zonder mogelijkheid van beroep, te beslissen over de aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen, ingediend door de in artikel 17 bedoelde onderworpenen,

ongeacht of deze aanvragen werden ingediend in het Nederlands, het Frans of het Duits.

3. Wanneer de Commissie voor vrijstelling van bijdragen beslist om de gevraagde vrijstelling niet te verlenen en de zelfstandige deze beslissing betwist, dan ontstaat tussen de zelfstandige en de Belgische Staat een geschil betreffende de verplichting tot betaling van bijdragen die voortvloeit uit de wetten en de verordeningen inzake het sociaal statuut van de zelfstandigen. Krachtens artikel 581, 1°, Gerechtelijk Wetboek behoort dit geschil tot de materiële bevoegdheid van de Arbeidsrechtbank en dus tot de rechtsmacht van een rechtscollege van de rechterlijke macht.

4. De omstandigheid dat de betwiste beslissing van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen van discretionaire aard is, heeft geen invloed noch op de attributie van het geschil aan de rechtscolleges van de rechterlijke macht, noch op de bevoegdheid, binnen deze rechtscolleges, van de arbeidsrechtbank. De vraag naar de omvang van de controle die de rechter kan uitoefenen heeft geen uitstaans met de vaststelling van zijn bevoegdheid. "

(Cass., 6 maart 2013, C.12.0408.N/9, stuk 6 Farde IV)

De 9^e kamer van het arbeidshof te Brussel sluit zich volledig bij deze Cassatierechtspraak aan.

Draagwijdte van het toetsingsrecht van de arbeidsgerechten

De controle uitgeoefend door de arbeidsgerechten houdt in dat de wettelijkheid van de beslissing, zowel intern als extern, moet worden geverifieerd, doch zonder enige mogelijkheid van substitutie, wat strijdig zou zijn met het beginsel van de scheiding der machten. (zie ook Cass. 11.12.2006, S.0016.N)

De zinsnede "zonder mogelijkheid van beroep" van artikel 22, 2de lid van het KB 38 geeft aan dat geen andere administratieve instantie met volle rechtsmacht een nieuwe beslissing ten gronde zou kunnen nemen, maar sluit niet uit dat de beslissing van de Commissie aan een wettigheidstoets door de rechtscolleges van de rechterlijke macht, hier de arbeidsgerechten, zou worden onderworpen. (zie conclusie advocaat generaal Vandewal, voorafgaand aan Cass. 08.03.2013).

De arbeidsgerechten doen bijgevolg een wettigheidscontrole, zowel extern als intern, zonder echter enige mogelijkheid om zich in de plaats te stellen van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen. (zie eveneens Cass. 11 december 2006, S.06.16.N)

“De arbeidsrechtbank die kennis neemt van een geschil over een beslissing die de minister of zijn ambtenaar genomen heeft op grond van de hem toevertrouwde discretionaire bevoegdheid, is weliswaar bevoegd om toezicht te houden op de wettigheid van de bestreden beslissing, en na te gaan of de minister of zijn ambtenaar bij het uitoefenen van zijn bevoegdheid niet onredelijk of willekeurig heeft gehandeld, maar vermag niet aan het bestuur zijn beoordelingsbevoegdheid te ontnemen en zich aldus in de plaats van het bestuur te stellen (1). (1) Zie Cass., 13 sept. 2004, AR S.03.0129.F, nr 405; Cass., 10 mei 2004, AR S.02.0076.F, nr 246, met concl. van eerste advocaat-generaal J.-F. Leclercq; Cass. 17 mei 1978, (A.C., 1978, blz. 1081, met concl. van advocaat-generaal H. Lenaerts).

De wettigheidscontrole

Appellant beroept zich terecht op het gebrek aan formele en materiële motivering van de beslissingen.

Artikel 2 van de wet van 29.07.1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen bepaalt dat de bestuurshandeling van administratieve overheden zoals bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten van de Raad van State (in *casu* de commissie voor vrijstelling van Bijdragen) uitdrukkelijk moeten worden gemotiveerd.

Artikel 3 van de wet van 29.07.1991 bepaalt:

“de opgelegde motivering moet in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen. Ze moet afdoende zijn.”

De Raad van State besliste bij arrest van 11 oktober 1995 (*Soc. Kron.* 1997,594) tot een niet afdoende wijze motivering, in het geval in de bestuurshandeling niet wordt uiteengezet waarom alleen een gedeeltelijke vrijstelling wordt verleend. De Raad van State oordeelde dat de beslissing van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen diende vernietigd te worden.

“De motivering moet in het geschrift staan dat de beslissing formaliseert. De motivatie moet de juridische en feitelijke overwegingen bevatten die aan de beslissing ten grondslag liggen; de beslissing moet voldoende in rechte en in feite gemotiveerd zijn en voldoende klaar en duidelijk zijn; De motivering moet toelaten te begrijpen hoe het recht en de feiten onderling worden toegepast en te weten waarom, op grond van de omstandigheden, deze beslissing werd genomen; Een afdoende motivering houdt in dat deze pertinent is, betrekking heeft op

de beslissing, en ernstig is hetgeen inhoudt dat de aangevoerde redenen voldoende moeten zijn om de beslissing te rechtvaardigen;

Een vage algemene stijlformule is een gebrek aan motivering"(zie Arbeidshof Brussel 23.05.2013 www.juridat.be en de aldaar aangehaalde en geanalyseerde rechtspraak)

De beslissing van de administratieve commissie dient bijgevolg te worden vernietigd in geval van een inbreuk op de wet van 29.07.1991.

Zolang de wetgever niet voorziet in een specifieke kennisgeving van een vonnis van de arbeidsrechtbank in deze materie, is bij gebreke aan betekening door een van de partijen het hoger beroep aan geen termijn gebonden.

De wetgeving inzake motivering van bestuurshandelingen, zoals uitgelegd door de Raad van State, blijft van toepassing.

Het arbeidshof neemt deze argumenten over als zijnde de hare en beschouwt ze als herhaald.

Toepassing in casu

"Artikel 17 van het KB nr. 38 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen bepaalt dat zelfstandigen, die menen dat zij zich in een staat van behoefte bevinden of in een toestand die de staat van behoefte benadert, volledige of gedeeltelijke vrijstelling kunnen vragen van bepaalde bijdragen door zich te wenden tot de Commissie voor vrijstelling van bijdragen".

De beslissing welke de vrijstelling geeft of weigert, dient de staat van behoefte of benadering van de staat van behoefte van de aanvrager te beoordelen, *in concreto* rekening houdend met alle voorgelegde elementen die eigen zijn aan de situatie van de aanvrager, zoals de beroepsinkomsten van betrokkene (of deze die deel uitmaken van zijn gezin tenzij zij niets te maken hebben met de zelfstandige activiteit EN zij geen wettelijk verplichting tot hulp hebben ten aanzien van de verzoeker) de uitgaven en de onkosten evenals alle bijzondere elementen en/of buitengewone omstandigheden welke rechtstreeks een invloed hebben op de te nemen beslissing.

De commissie motiveert haar beslissing van 02.12.2010 (aanvraag 09.12.2008 N01 na vernietiging van de vorige door de Raad van State) van weigering van bijdragen 2008/1 tot en met 2009/1, als volgt:

"Overwegende dat de gezinsinkomsten van betrokkene voor de jaren 2005 en 2006 altijd boven de 50.000 euro gelegen waren en dat deze inkomsten ook voor de jaren 2007 en 2008 zich nog boven de 25.000 euro situeren, dat dergelijke inkomsten voor de gevraagde periode niet toelaten te besluiten dat betrokkene zich in een staat van behoefte bevindt en dat betrokkene derhalve geen voldoende bewijs levert van een eventuele staat van behoefte."

Niet alleen de inkomsten dienen in acht te worden genomen. Ook de kosten van het gezin zijn een criterium. In de beslissing N01 van de Commissie wordt alleen rekening gehouden met inkomsten, doch niet met mogelijke lasten of het bewijs ervan, wat een gebrek aan motivering uitmaakt.

De commissie motiveert haar beslissing van 02.12.2010 N02 (aanvraag 25.03.2010) van weigering van bijdragen 2009/1 tot en met 2010/1, als volgt:

"Overwegende dat de gezinsinkomsten van betrokkene voor de jaren 2007 en 2008 2009 niet te verwaarlozen inkomsten heeft gehad, en dat belangrijke privélasten ontbreken.

Overwegende dat geen andere elementen in het dossier aanwezig zijn die de huidige staat van behoefte of toestand die de staat van behoefte benadert, aantonen, terwijl de bewijslast bij betrokkene ligt."

Overwegende dat de Commissie op 11 juni 2009 een beslissing heeft genomen over de sociale bijdrage met betrekking tot het volgend kwartaal 2009/1, zodat de aanvraag om vrijstelling voor dat kwartaal onontvankelijk is."

Deze laatste motivering is rehtens niet juist. De beslissing van de commissie van 09.06.2009 werd vernietigd door de Raad van State bij arrest van 09.09.2010. De reden van onontvankelijkheid zou er mogelijkerwijze in kunnen bestaan dat over de bijdrage 2009/1 reeds werd beslist bij beslissing van de commissie van dezelfde dag van 02.12.2010, (beslissing N01) maar dit wordt niet als motivering vermeld.

De commissie heeft in *casu* twee beslissingen genomen op 02.12.2010 en de eerste beslissing oordeelt wel over de bijdragen van 2009/1. De motivering van de tweede beslissing had ondermeer kunnen zijn :

"Overwegende dat de Commissie op 02.12.2010 eveneens een beslissing heeft genomen over de sociale bijdrage met betrekking tot het volgend kwartaal:2009/1, zodat de aanvraag om vrijstelling voor dat kwartaal onontvankelijk is."

In de beslissing N02 wordt evenmin aangehaald welke "andere elementen in het dossier niet aanwezig zijn om de staat van behoefte of de benadering van de staat van behoefte te bewijzen. Deze motivering is te vaag en komt neer op een gebrek aan motivering en de betrokkene kan niet weten uit welke gronden juist het gebrek aan bewijs wordt afgeleid. Is het een gebrek aan voorgebrachte bewijsstukken? Beweert de verzoeker feiten die hij niet bewijst?

Een adequatere motivering zou kunnen zijn dat betrokkene weliswaar een hypothecaire lening inroept ten belope van 23.602,81 euro per jaar ten opzichte van een inkomen van 17.752,31 euro daar waar deze lening niet wordt neergelegd in het dossier, de commissie niet weet of dit een hypothecaire schuld betreft ten aanzien van de gezinswoning of betreft dit andere woningen?, geen inlichtingen heeft over een ander kadastraal inkomen dat er in 2007 nog wel was en later niet meer, er huurinkomsten zijn in 2007 en dus ook een eventuele verkoopprijs van een onroerend goed niet kent.?

De beslissingen van 02.12.2010 N01 en N02 dienen vernietigd te worden en de zaak dient te worden verzonden naar de Commissie voor vrijstelling van bijdragen opdat deze nieuwe beslissingen neemt.

De eerste rechter verklaarde om de redenen die aangehaald worden en hier volledig hernomen dat de vordering tot herkwalificatie van de bijdragen als zelfstandig starter niet gegrond is evenals de vordering tot betaling van een schadevergoeding door de Belgische Staat.

Het hoger beroep komt voor als deels gegrond

OM DEZE REDENEN

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van de advocaat-generaal J.-J. André, waarop repliek voor de Belgische Staat,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en deels gegrond.

Vernietigt de beslissing van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen van 02.12.2010 met nummers 51111832391N01 en 51111832391N02.

Verzendt de zaak naar de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen teneinde een nieuwe beslissing te treffen m.b.t. de aanvraag tot vrijstelling voor de kwartalen 2008 /1 tot en met 2008/4 en 2009/1 tot en met 2010/1.

Legt de kosten van beide aanleggen ten laste van de Belgische Staat overeenkomstig art. 1017, eerste lid, Ger. W.

Vereffent het bedrag van de proceskosten, in hoofde van heer B en Xerius VZW begroot op 1.320 euro voor de procedure voor de arbeidsrechtbank en 1.320 euro voor de procedure in hoger beroep.

Aldus gewezen en ondertekend door de negende kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

Beatrix CEULEMANS,
Lieven LENAERTS,
Anton VAN ASSCHE,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
kamervoorzitter,
raadsheer in sociale zaken, zelfstandige,
griffier.

Beatrix CEULEMANS;

Sven VAN DER HOEVEN;

Lieven LENAERTS

Anton VAN ASSCHE

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van maandag 1 september 2014 door:

Beatrix CEULEMANS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Beatrix CEULEMANS

Sven VAN DER HOEVEN

